

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 26.04.1968, sp. zn. 6 Cz 21/68, ECLI:CZ:NS:1968:6.CZ.21.1968.1

Číslo: 68/1968

Právní věta: Z ustanovení § 100 odst. 2 písm. a) zák. práce v souvislosti s ustanovením § 100 odst. 1 zák. práce vyplývá, že pracovníkovi, který během kalendářního roku přechází do pracovního poměru u jiné organizace na základě náboru pracovníků prováděného národními výbory, vznikne nárok na poměrnou část dovolené bez splnění podmínek vzniku nároku na dovolenou na zotavenou (§ 100 odst. 1 zák. práce) jak vůči organizaci, s níž rozvázal pracovní poměr, tak vůči organizaci, u níž vstoupil do pracovního poměru.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 26.04.1968

Spisová značka: 6 Cz 21/68

Číslo rozhodnutí: 68

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Pracovní poměr

Předpisy: 81/1959 Sb. § 7 82/1959 Sb. § 3 65/1965 Sb. § 100
§ 108

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 68/1968 sb. rozh.

Z ustanovení § 100 odst. 2 písm. a) zák. práce v souvislosti s ustanovením § 100 odst. 1 zák. práce vyplývá, že pracovníkovi, který během kalendářního roku přechází do pracovního poměru u jiné organizace na základě náboru pracovníků prováděného národními výbory, vznikne nárok na poměrnou část dovolené bez splnění podmínek vzniku nároku na dovolenou na zotavenou (§ 100 odst. 1 zák. práce) jak vůči organizaci, s níž rozvázal pracovní poměr, tak vůči organizaci, u níž vstoupil do pracovního poměru.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 26. 4. 1968, [6 Cz 21/68](#).)

Žalobou z 29. 7. 1967 se domáhal žalobce zaplacení náhrady mzdy (272,70 Kčs) odpovídající poměrné části dovolené na zotavenou za rok 1967. Tvrdil, že byl u žalovaného zaměstnán více než 7 1/2 roků a dnem 1. 3. 1967 rozvázal pracovní poměr výpovědí, když na základě pracovní smlouvy uzavřené v organizovaném náboru pro Prahu v týž den nastoupil zaměstnání u Montovaných staveb,

n. p. v P.

Okresní soud v Mostě vyhověl převážně žalobě rozsudkem z 10. 10. 1967, jímž zavázal žalovaného k povinnosti zaplatit žalobci částku 265 Kčs s přísl. Vycházel ze skutkového zjištění, že žalobce ukončil dnem 1. 3. 1967 pracovní poměr u žalovaného výpovědí podle § 51 odst. 2 zák. práce a nastoupil v organizovaném náboru u Montovaných staveb, n. p. v P. Se zřetelem k tomu dospěl okresní soud k závěru, že žalobce má podle § 108 odst. 1 zák. práce vůči žalovanému nárok na poměrnou část dovolené za měsíce leden a únor 1967, byť nesplnil podmínky pro vznik nároku na dovolenou (§ 100 odst. 1 zák. práce). Ve smyslu § 108 odst. 1 zák. práce ve spojitosti s § 100 odst. 2 písm. a) zák. práce se totiž splnění podmínky čekací doby ani odpracování 75 dnů nevyžaduje, jestliže pracovník sjednal pracovní poměr na základě náboru pracovníků prováděného národními výbory.

K odvolání žalovaného změnil krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem z 20. 12 1967 rozsudek okresního soudu tak, že žalobu zcela zamítl. Ustanovení § 100 odst. 2 písm. a) zák. práce vyložil v souvislosti s § 108 odst. 1 zák. práce tak, že se vztahuje jen na nárok na dovolenou u té organizace, u níž pracovník pracoval za okolností předpokládaných v § 100 odst. 2 písm. a) zák. práce. A poněvadž žalobce nepracoval u žalovaného na základě pracovní smlouvy uzavřené v rámci organizovaného náboru, ani u něho nenastoupil do zaměstnání po splnění závazku uzavřeného na základě takového náboru, nevznikl mu vůči žalovanému nárok na poměrnou část dovolené za měsíce leden a únor 1967, když nesplnil základní podmínky pro vznik tohoto nároku.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že byl rozsudkem krajského soudu porušen zákon a zrušil jej.

Z odůvodnění:

Ustanovení § 100 odst. 2 zák. práce navazuje na dřívější úpravu dovolené na zotavenou v zák. č. 81/1959 Sb. a vyhl. č. 82/1959 Sb., ovšem s respektováním změn plynoucích z nové koncepce právní úpravy dovolené na zotavenou. Podle právní úpravy platné před 1. 1. 1966 byly nároky na poměrnou část dovolené u dosavadního i nového zaměstnavatele přiznány bez splnění podmínek pro vznik nároku na dovolenou pouze v případech tzv. zvýhodněných změn zaměstnání. Podle § 7 odst. 2 zák. č. 81/1959 Sb. náležela zaměstnanci při tzv. zvýhodněné změně zaměstnání (§ 3 vyhl. č. 82/1959 Sb.) za kalendářní rok, v němž ke změně zaměstnání došlo, poměrná část dovolené na zotavenou u dosavadního i nového zaměstnavatele, i když u nich nesplnil podmínky pro vznik nároku na dovolenou. Toto ustanovení nemohl zákoník práce převzít, když podle nové koncepce právní úpravy dovolené na zotavenou nemělo již docházet k přenášení nároku na dovolenou z jedné organizace na druhou při změně zaměstnání v průběhu kalendářního roku.

Zároveň však nemohl zákoník práce opomenout případy, které si zaslouží z hlediska společenského zájmu určité preference; k nim patří nepochybně i případ, kdy pracovník přechází do jiné organizace v souvislosti s náborem pracovníků prováděným národními výbory. Právě z toho důvodu stanovil zákoník práce v § 108 odst. 1 zcela obecně, že při skončení pracovního poměru má pracovník nárok na poměrnou část dovolené, přičemž zásadně musí splnit podmínky pro vznik nároku na dovolenou jak u organizace, u níž skončil pracovní poměr v průběhu kalendářního roku, tak u organizace, u níž nastoupil nově práci. Tyto podmínky nemusí pracovník splnit jen v případech výslovně v zákoníku práce stanovených. Z ustanovení § 100 odst. 2 písm. a) zák. práce v souvislosti s § 108 odst. 1 zák. práce nutno proto dovodit, že pracovníkovi, který během kalendářního roku přechází k jiné organizaci podle pracovní smlouvy uzavřené na základě náboru pracovníků prováděného národními výbory, vznikne nárok na poměrnou část dovolené bez splnění podmínek vzniku tohoto nároku jak vůči organizaci, s níž rozvázal pracovní poměr, tak vůči organizaci, k níž nastoupil. Přitom je nerozhodné, zda u dosavadní organizace pracoval v pracovním poměru sjednaném v rámci organizovaného náboru pracovníků či nikoli, neboť k založení jeho nároku stačí sama skutečnost, že

přechází do pracovního poměru k jiné organizaci na základě náboru pracovníků prováděného národními výbory.

Krajský soud, který se řídil jiným právním názorem, porušil zákon v ustanoveních § 100 odst. 2 písm. a), § 108 odst. 1 zák. práce.